

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA

BẢN TIN

KHOA HỌC, CÔNG NGHỆ VÀ ĐỔI MỚI SÁNG TẠO

1. **Tin quốc tế:** Cập nhật thông tin hệ tri thức mới về hoạt động KH, CN và ĐMST; chiến lược, chính sách mới về KH, CN và ĐMST.
2. **Tin trong nước:** Công tác xây dựng chính sách, pháp luật về KH, CN và ĐMST; Tiêu điểm, sự kiện; hoạt động tại các bộ, ngành, địa phương; các cách làm hay, cách làm mới, hiệu quả của các doanh nghiệp, cá nhân.
3. **Các nghiên cứu, nhận định**

Tháng 1 năm 2019

Mục lục

TIN QUỐC TẾ TRONG THÁNG

1. Thái Lan công nhận thêm một loại tiền ảo.....2
2. Hàn Quốc: kế hoạch thành lập một học viện đổi mới sáng tạo cho chuyên gia phần mềm.....3
3. Singapore thiết lập khung quản lý mô hình về trí tuệ nhân tạo (AI)3
4. Chiến lược “Make In India” đã đưa Ấn Độ thành nước sản xuất điện thoại di động lớn thứ hai thế giới4
5. Đức sẽ đóng cửa tất cả nhà máy nhiệt điện than trong vòng 19 năm tới.....5

TIN TRONG NƯỚC TRONG THÁNG

6. Thủ tướng Chính phủ Gặp mặt đại biểu trí thức, nhà khoa học.....6
7. Hội nghị triển khai công tác ngành KH&CN năm 2019.....7

8. Vệ tinh do kỹ sư Việt thiết kế bay vào vũ trụ 8
9. Việt Nam - Australia tăng cường cam kết thúc đẩy hợp tác về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo..... 9
10. Khởi động cuộc thi chứng minh ý tưởng lần thứ 3 (POC3)..... 9
11. Đà Nẵng: Hơn 60 dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo giai đoạn 2017 - 2018 10

GƯƠNG ĐIỂN HÌNH TIÊN TIẾN VỀ KHOA HỌC, CÔNG NGHỆ VÀ ĐỔI MỚI SÁNG

12. Các sáng kiến phục vụ thiết thực cho cộng đồng 11

NGHIÊN CỨU, NHẬN ĐỊNH

13. AI và robot có thể tạo ra nhiều việc làm hơn là làm mất việc..... 12

TIN QUỐC TẾ TRONG THÁNG

Thái Lan công nhận thêm một loại tiền ảo

Ủy ban Chứng khoán và Giao dịch Thái Lan (Thai Sec) vừa chính thức công bố Lina là loại tiền điện tử thứ 8 được công nhận tại nước này, bên cạnh 7 loại tiền đã được công nhận hợp pháp là: Bitcoin, Ethereum, Bitcoin Cash, Ethereum Classic, Litecoin, Ripple, Stellar. Thái Lan quy định các loại tiền ảo được công nhận được phép sử dụng cho các giao dịch tại các sàn giao dịch tiền điện tử tại nước này và các dịch vụ gọi vốn đầu tư dự án bằng tiền ảo (ICO).

Đồng tiền điện tử LINA do Công ty Lina SLS (Thụy Sĩ) phát hành từ năm 2017. Lina SLS hoạt động trong lĩnh vực công nghệ Blockchain, Bigdata, AI và có các ứng dụng bao gồm: LINA REVIEW (ứng dụng đánh giá sản phẩm trên nền tảng Blockchain), LINA SUPPLYCHAIN (Chuỗi quản lý cung ứng sản phẩm trên nền tảng Blockchain, E-Government (Xây dựng Chính phủ điện

tử trên công nghệ Blockchain), Healthcare (Ứng dụng công nghệ SupplyChain vào chuỗi quản lý ngành y tế)...

Như vậy, Thái Lan đang trở thành một trong những quốc gia đi đầu ở khu vực Đông Nam Á trong lĩnh vực tiền ảo khi công nhận đến 8 loại tiền điện tử. Nhiều nước trên thế giới hiện nay vẫn còn chưa có chính sách về tiền ảo, thì Thái Lan đã đi trước với các chính sách cởi mở cho tiền ảo và nước này muốn trở thành một trung tâm tiền mặt mã. Bên cạnh đó, Thái Lan đã chỉnh sửa luật thuế để có thể thu thuế các loại hình giao dịch liên quan đến tiền ảo. Tại Thái Lan, LINA SLS còn là đơn vị cung cấp giải pháp Supply Chain trên nền tảng Blockchain cho các tập đoàn hoạt động về lĩnh vực cung ứng nông nghiệp như: ChokChai (tập đoàn chăn nuôi bò sữa lớn nhất Đông Nam Á); Tập đoàn SAP Siam Food International Co. Ltd (kinh doanh ở lĩnh vực thực phẩm); Tập đoàn AIM THAI (chuyên về cung ứng trái cây sấy hàng đầu tại Thái Lan); Lawola Thai Herb Tech Co., Ltd (chuyên về dược); Kongfawattanawtt Co., Ltd (hoạt động trong lĩnh vực giáo dục); Journey South Travel Co., Ltd (hoạt động trong lĩnh vực du lịch)...

Theo <https://www.coinspeaker.com/>

Hàn Quốc: kế hoạch thành lập một học viện đổi mới sáng tạo cho chuyên gia phần mềm

Chính phủ nước này có kế hoạch thành lập một học viện đổi mới sáng tạo và một loạt các chương trình đào tạo trong năm 2019, nhằm đào tạo ít nhất 10.000 chuyên gia công nghệ thông tin và thúc đẩy các ngành công nghiệp tập trung vào cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ IV.

Theo Bộ Khoa học, Công nghệ thông tin - truyền thông Hàn Quốc, học viện đổi mới sáng tạo sẽ được xây dựng theo mô hình trường đào tạo lập trình viên Pháp Ecole 42, để đào tạo khoảng 2.500 chuyên gia phần mềm trong khóa đào tạo kéo dài 5 năm. Bộ này cũng khởi động một chương trình hỗ trợ nghiên cứu ở nước ngoài để cho phép các chuyên gia Hàn Quốc có bằng cấp cao thực hiện những nghiên cứu chung và được đào tạo trong các lĩnh vực tương ứng của mình tại những tổ chức có uy tín ở nước ngoài. Các lĩnh vực mục tiêu trọng tâm là công nghệ thông tin và truyền thông, phương tiện tương lai, máy bay không người lái, năng lượng, y học chính xác và phát triển các loại thuốc mới.

Ngoài ra, Chính phủ sẽ chi 180,6 tỷ won (tương đương 160,6 triệu USD) để thành lập một học viện chuyên ngành, nhằm đào tạo ở trình độ cao cho các kỹ sư trong những lĩnh vực như trí tuệ nhân tạo (AI) và phân tích dữ liệu lớn. Chính phủ cũng dành ra khoảng 209 tỷ won cho sáng kiến này trong 5 năm tới. Nhằm đào tạo

thêm các chuyên gia AI, Chính phủ cũng sẽ hỗ trợ 46 tỷ won để xây dựng các chương trình đại học chuyên ngành dành riêng cho nghiên cứu và đào tạo công nghệ AI tại 3 trường đại học được chọn.

Theo <https://www.koreatimes.co.kr>

Singapore thiết lập khung quản lý mô hình về trí tuệ nhân tạo (AI)

Đây là khung quản lý mô hình (model governance framework) về trí tuệ nhân tạo (AI) đầu tiên tại châu Á cung cấp hướng dẫn chi tiết và dễ thực hiện cho các tổ chức ở khu vực tư nhân trong việc sử dụng AI.

Trong khuôn khổ Diễn đàn kinh tế thế giới (WEF) ở Davos (Thụy Sĩ), ngày 23/1 vừa qua, Bộ trưởng Thông tin - truyền thông Singapore đã công bố khung quản lý này để các doanh nghiệp và các tổ chức khác của nước này có thể sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) một cách có đạo đức và trách nhiệm. Singapore muốn công bố tại WEF để mong nhận được phản hồi toàn cầu về khung này.

Có hai nguyên tắc nền tảng cho khuôn khổ lý này. Một là các quyết định được đưa ra bởi AI hoặc nhờ sự trợ giúp của AI là có thể giải thích được, minh

bach và công bằng với người tiêu dùng. Hai là các giải pháp AI sẽ lấy con người làm trung tâm. Về bản chất, AI là các chương trình máy tính hoặc máy móc có thể thực hiện các nhiệm vụ thường đòi hỏi trí thông minh của con người, bao gồm các công nghệ như nhận dạng giọng nói và ra quyết định.

Bộ trưởng Thông tin - truyền thông Singapore phát biểu tại Diễn đàn kinh tế thế giới ngày 23-1 - Ảnh: WEF

Khung xây dựng dựa trên các chủ đề được nêu ra lần đầu tiên trong một thảo luận vào tháng 6 năm 2018 bởi Ủy ban bảo vệ dữ liệu cá nhân của Singapore và Cơ quan phát triển truyền thông Infocomm (IMDA), vạch ra các nguyên tắc đạo đức quan trọng áp dụng cho việc sử dụng phổ biến AI. Khung quản lý sẽ không ngăn cản các công ty ở Singapore, và nó đã tính đến phản hồi của công nghiệp mà ngược lại, nó hướng tới cách tiếp cận quản lý dữ liệu hợp lý, để quản trị AI và công nghệ khác. Thậm chí, Bộ trưởng Thông tin - truyền thông Singapore nghĩ rằng nhiều công ty về AI sẽ muốn liên kết với Singapore. Singapore cũng tuyên bố hợp tác với Trung tâm Cách mạng công nghiệp lần

thứ tư của WEF để thúc đẩy hơn nữa đổi mới AI và dữ liệu.

Nguồn: <https://www.straitstimes.com>

Chiến lược “Make In India” đã đưa Ấn Độ thành nước sản xuất điện thoại di động lớn thứ hai thế giới

Chiến lược “Make In India” (Hãy sản xuất tại Ấn Độ), do Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi khởi xướng ngày 25/9/2014, đã đạt kết quả ấn tượng đưa Ấn Độ - nền kinh tế lớn thứ 3 châu Á - thành nước sản xuất điện thoại di động lớn thứ hai thế giới.

Tổng thống Hàn Quốc Moon Jae In và Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi cắt băng khánh thành nhà máy sản xuất điện thoại di động lớn nhất thế giới tại Noida, Ấn Độ

Chiến lược này nhằm thu hút đầu tư từ các lĩnh vực khác nhau để thúc đẩy kinh tế và tiêu chuẩn sống của người dân nước này trên diện rộng. Nó liên quan đến phát triển cơ sở hạ tầng truyền thống cũng như hiện đại, mở các lĩnh vực mới để xây nền tảng cho đầu tư nước ngoài và củng cố quan hệ giữa chính phủ và các ngành công nghiệp lớn nhỏ.

Cho đến nay, “Make In India” đã thu được nhiều kết quả, trong đó lĩnh vực sản xuất điện thoại tại Ấn Độ. Theo Hiệp hội Di động Ấn Độ (ICA), năm 2017 Ấn Độ chiếm 11% sản xuất điện thoại di động toàn cầu, so với chỉ 3% năm 2014, vượt Việt Nam để trở thành nước sản xuất điện thoại di động lớn thứ hai thế giới, chỉ sau Trung Quốc tính theo sản lượng. Với kết quả này, lượng nhập khẩu điện thoại di động của nước này cũng giảm xuống một nửa trong giai đoạn 2017-2018. Ấn Độ đặt mục tiêu sản xuất khoảng 500 triệu thiết bị trong năm 2019 với giá trị ước tính khoảng 46 tỷ USD, đồng thời đóng góp 1,5 triệu việc làm trực tiếp và gián tiếp nhờ tăng trưởng trong sản xuất điện thoại di động.

Ấn Độ có hơn 1 tỷ thuê bao di động và khoảng 380 triệu trong số này chưa có smartphone. Nhà máy sản xuất không chỉ bao gồm điện thoại mà còn cả phụ kiện như sạc, pin, tai nghe, linh kiện như bảng mạch in được lắp ráp sẵn. Nước này được cho là có thể trở thành công xưởng sản xuất điện thoại di động lớn nhất thế giới. Tại Trung Quốc, có những rủi ro từ phía Mỹ cùng với các thách thức khác về tiền tệ, chi phí nhân công...

Nguồn: <https://www.business-standard.com>

Đức sẽ đóng cửa tất cả nhà máy nhiệt điện than trong vòng 19 năm tới

Tại cuộc họp báo ở Berlin hôm 26/1/2019, Ronald Pofalla, Chủ tịch Ủy ban Than của chính phủ Đức (GCC) đã

thông báo Đức sẽ đóng cửa tất cả 84 nhà máy nhiệt điện than trong vòng 19 năm tới (năm 2038) nhằm đáp ứng các cam kết quốc tế trong cuộc chiến chống biến đổi khí hậu.

Nhà máy điện than tại Niederaussem, miền tây nước Đức

GCC được Thủ tướng Đức Angela Merkel thành lập vào năm ngoái để thảo luận các phương hướng đưa nước Đức thoát khỏi sự phụ thuộc vào năng lượng than. Ủy ban này gồm 28 thành viên bao gồm các lãnh đạo của chính quyền liên bang và các bang, các đại diện công đoàn lao động, các công ty sở hữu nhà máy điện than, các nhà khoa học và các nhà môi trường.

Hiện than góp phần tạo ra 38% sản lượng điện ở Đức và các nhà máy điện than ở nước này dẫn đầu tại châu Âu về phát thải CO₂. Quyết định lịch sử này sẽ giúp Đức đạt được mục tiêu chống biến đổi khí hậu trước năm 2030.

Trước mắt, Đức sẽ đóng cửa 24 nhà máy nhiệt than có tổng công suất 12,5 GW vào năm 2022. Theo kế hoạch để đóng cửa 84 nhà máy nhiệt điện than,

chính phủ Đức sẽ chi khoảng 40 tỉ Euro đầu tư tạo việc làm, giúp giảm nhẹ các tác động ở các vùng sản xuất than, bảo vệ các ngành công nghiệp và người tiêu dùng trước khả năng tăng giá điện, đầu tư để cải tạo mạng lưới điện đến năm 2040. Ngành công nghiệp than của Đức đang sử dụng 20.000 lao động trực tiếp và 40.000 lao động gián tiếp. Năm 2011 chính phủ Đức cũng đã có một chuyên động chính sách năng lượng táo bạo khác: đóng cửa tất cả 17 nhà máy điện hạt nhân vào năm 2022 sau sự cố rò rỉ ở Nhà máy điện hạt nhân Fukushima. Đến nay, Đức đã đóng cửa 12 nhà máy điện hạt nhân.

Với kế hoạch bỏ các nhà máy nhiệt điện than cũng như nhà máy điện hạt

nhân, Đức sẽ phải dựa vào các nỗ lực phát triển năng lượng tái tạo để cung cấp 65-80% sản lượng điện của nước này vào năm 2040. Năm ngoái, năng lượng tái tạo chủ yếu là điện gió và điện mặt trời đã vượt than để vươn lên trở thành nguồn năng lượng dẫn đầu, đóng góp đến 41% trong cơ cấu năng lượng của Đức.

Cho đến nay, có 30 nước bao gồm Anh, Canada và Thụy Điển, đã công bố các kế hoạch cắt giảm khí thải CO2 bằng cách loại bỏ năng lượng than. Song không có kế hoạch nào có quy mô tầm cỡ như kế hoạch của Đức.

Nguồn: Les Echos

TIN TRONG NƯỚC TRONG THÁNG

Thủ tướng Chính phủ Gặp mặt đại biểu trí thức, nhà khoa học

Thủ tướng Nguyễn Xuân Phúc phát biểu tại buổi gặp mặt các trí thức, nhà khoa học. Ảnh: VGP/Quang Hiếu

Ngày 29/1, Bộ KH&CN phối hợp với Văn phòng Chính phủ, Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Việt Nam tổ chức buổi Gặp mặt của Thủ tướng Chính phủ với đại diện gần 300 trí thức, nhà khoa học nhân dịp Xuân Kỷ Hợi 2019 để kịp thời động viên đối với những đóng góp của các trí thức, nhà khoa học trong thời gian qua và khích lệ tinh thần sáng tạo, cống hiến của các trí thức, nhà khoa học với công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Tại buổi gặp mặt, Thủ tướng mong muốn đội ngũ trí thức, khoa học, kể cả trong nước và Việt kiều, kể cả các nhà

sáng chế không chuyên, học sinh, sinh viên đóng góp vào khát vọng dân tộc, đưa Việt Nam trở thành quốc gia có mức thu nhập cao, “làm sao dân ta giàu hơn, nước ta mạnh hơn”. Trong tương lai xa, chúng ta cần vươn lên làm chủ cả 5 không gian: Đất, nước, trời, vũ trụ, không gian mạng và các nhà khoa học có vai trò rất lớn giúp làm chủ các không gian này.

Thủ tướng lưu ý tập trung hơn cao hơn vào một số lĩnh vực: biến đổi khí hậu; an toàn, an ninh năng lượng; chăm sóc con người, khoa học của sự sống; nông nghiệp; và khoa học xã hội, đặc biệt là khoa học quản lý để phát triển, khoa học pháp lý để bảo vệ quyền con người, quyền công dân theo tinh thần Hiến pháp năm 2013.

Tại cuộc gặp mặt, Thủ tướng đã trả lời, cho ý kiến đối với một số kiến nghị cụ thể, trong đó, Thủ tướng cho biết, sẽ có đề án kiện toàn tổ chức bộ máy của Liên hiệp Các hội khoa học kỹ thuật từ Trung ương tới địa phương.

Hội nghị triển khai công tác ngành KH&CN năm 2019

Hội nghị là dịp để đánh giá các kết quả đã đạt được trong năm 2018, cũng như trao đổi, thảo luận đưa ra các giải pháp để triển khai hiệu quả nhiệm vụ công tác năm 2019. Tại Hội nghị, Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam đã nêu nhiều kết quả nổi bật của ngành KH&CN năm 2018, như chỉ số công trình nghiên cứu khoa học công bố quốc tế tăng cao

nhất từ trước tới nay (25%); chỉ số Đổi mới sáng tạo toàn cầu tăng 2 bậc (xếp vị trí 45/126 quốc gia) và mới đây nhất là vệ tinh MicroDragon phóng thành công vào quỹ đạo... Phó Thủ tướng khẳng định, những kết quả của ngành KH&CN là rất rõ và thực chất. KH&CN đóng góp đặc lực trong các ngành, lĩnh vực, địa phương.

Phó Thủ tướng Chính phủ Vũ Đức Đam phát biểu tại Hội nghị

Phát biểu tại Hội nghị, Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam đánh giá cao sự chủ động, tích cực của Bộ KH&CN trong phối hợp với các Bộ, ngành đề xuất, thực hiện nhiều chương trình, đề án lớn. Nỗ lực của Bộ KH&CN và toàn ngành đã đóng góp tích cực vào thành tựu phát triển chung của đất nước năm 2018.

Tuy nhiên, theo Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam, so với mục tiêu và nhiệm vụ đề

ra, KH&CN Việt Nam chưa phát triển tương xứng với tiềm năng và vị trí quốc sách hàng đầu. Phó Thủ tướng đưa ra một số đề nghị với Bộ KH&CN. Cụ thể, đối với các Sở KH&CN, cần tập trung tham mưu cho cấp ủy chính quyền về các bộ chỉ số liên quan đến phát triển mà ngành KH&CN làm đầu mối. Bên cạnh đó, tăng cường công tác cập nhật hệ thống dữ liệu làm nền tảng cho phát triển CMCN 4.0, thành phố thông minh, nông nghiệp thông minh; tăng cường ứng dụng tiến bộ KH&CN vào việc nâng cao chất lượng và sức cạnh tranh của sản phẩm, hàng hóa trong nước theo chuỗi giá trị; tập trung phát triển hệ sinh thái đổi mới sáng tạo quốc gia theo hướng lấy doanh nghiệp làm trung tâm của hệ sinh thái; xây dựng và triển khai các cơ chế, chính sách phù hợp để khuyến khích doanh nghiệp đầu tư nghiên cứu phát triển, ứng dụng tiến bộ khoa học và đổi mới công nghệ; tổ chức hướng dẫn, theo dõi việc thực hiện chỉ số Đổi mới sáng tạo toàn cầu, chỉ số Cạnh tranh toàn cầu...; chủ trì tổ chức triển khai mạnh mẽ, toàn diện Đề án Hệ tri thức Việt số hóa; Chương trình KH&CN trọng điểm quốc gia về CMCN 4.0 và các đề án, chương trình trọng điểm; tăng cường hợp tác quốc tế trong hoạt động KH&CN.

Vệ tinh do kỹ sư Việt Nam thiết kế bay vào vũ trụ

7h25 (giờ Hà Nội) ngày 18/01/2019, vệ tinh MicroDragon (50 kg) do các kỹ sư của Việt Nam thiết kế, chế tạo cùng với 6

vệ tinh khác của Nhật Bản đã được phóng lên quỹ đạo bằng tên lửa đẩy Epsilon số 4 tại Trung tâm vũ trụ Uchinoura, Nhật Bản. Khoảng 8h55, vệ tinh của Việt Nam đã được tách ra thành công ở độ cao 511 km, đi vào quỹ đạo, bắt đầu làm việc trong không gian.

Mục đích chính của vệ tinh MicroDragon là công cụ để đào tạo thực hành chế tạo thử nghiệm vệ tinh lớp micro. Nhiệm vụ chủ đạo khi thiết kế của MicroDragon là chụp ảnh theo dõi chất lượng nước biển ven bờ để phục vụ cho ngành đánh bắt, nuôi trồng thủy hải sản Việt Nam.

MicroDragon là một sản phẩm nằm trong Hợp phần đào tạo vệ tinh cơ bản, bộ phận của Dự án “Phòng chống thiên tai và biến đổi khí hậu sử dụng vệ tinh quan sát Trái Đất” (viết tắt là Dự án Trung tâm Vũ trụ Việt Nam). Dự án sử dụng nguồn vốn ODA ưu đãi của Chính phủ Nhật Bản, điều phối bởi Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) và vốn đối ứng của Chính phủ Việt Nam.

Cụ thể, Hợp phần đào tạo vệ tinh cơ bản thực hiện nhiệm vụ “Đào tạo 36 thực sĩ công nghệ vũ trụ và thực hành chế tạo

thử nghiệm 1 vệ tinh micro (khối lượng khoảng 50 kg) tại một số trường đại học của Nhật Bản”.

Trước đó, vào năm 2013, vệ tinh siêu nhỏ PicoDragon (1kg) do VNSC nghiên cứu, chế tạo cũng được phóng, hoạt động tương đối ổn định trong khoảng 3 tháng và liên tục phát tín hiệu quảng bá với bản tin “PicoDragon VietNam” đến các trạm mặt đất trên toàn thế giới.

Việt Nam - Australia tăng cường cam kết thúc đẩy hợp tác về khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo

Ngày 10/01/2019, tại Hà Nội, đã diễn ra sự kiện công bố Chương trình Quan hệ đối tác về Đổi mới sáng tạo Australia – Việt Nam (Aus4Innovation). Aus4Innovation là kết quả của sự hợp tác giữa Bộ KH&CN, Đại sứ quán Australia tại Hà Nội, Bộ Ngoại giao và Thương mại Australia tại Thủ đô Canberra và Cơ quan Nghiên cứu Công nghiệp và Khoa học của Chính phủ Australia (CSIRO Aus4Innovation là một chương trình chủ đạo được thiết kế để hiện thực hóa Quan hệ Đối tác về Sáng tạo giữa Australia và Việt Nam được thiết lập lần đầu tiên tại APEC 2017 giữa cựu Bộ trưởng Bộ Ngoại giao và Thương mại Australia, bà Julie Bishop và Bộ trưởng Bộ KH&CN Việt Nam Chu Ngọc Anh.

Aus4Innovation là một chương trình hợp tác phát triển với tổng trị giá 10 triệu đô la Úc, được thiết kế nhằm tăng cường hệ sinh thái đổi mới sáng tạo của Việt

Nam, xây dựng các mối quan hệ đối tác lâu dài giữa các nhà khoa học, nhà nghiên cứu, và giúp Chính phủ và nhân dân Việt Nam trong việc nắm bắt các cơ hội cuộc cách mạng 4.0 có thể mang lại.

Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh chụp ảnh lưu niệm với Ngài Craig Chittick, Đại sứ Australia tại Việt Nam cùng đại diện đại sứ quán một số nước

Theo Bộ trưởng Chu Ngọc Anh, Chương trình này sẽ giúp các ngành quan trọng của Việt Nam như nông nghiệp và sản xuất, từng bước hiện đại hóa trên cơ sở thương mại hóa được các kết quả nghiên cứu và nắm bắt được các lợi ích kinh tế trong khi vẫn đảm bảo cơ hội việc làm cho lực lượng lao động của Việt Nam trong tương lai, đặc biệt là trong bối cảnh của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

Khởi động cuộc thi chứng minh ý tưởng lần thứ 3 (POC3)

Ngày 23/1, tại Cần Thơ, dưới sự chủ trì Bộ KH&CN, Ban QLDA Trung tâm đổi mới sáng tạo và ứng phó với biến đổi khí hậu (BĐKH) Việt Nam (VCIC), phối hợp với Hội LHPN Việt Nam, tổ chức Hội thảo kêu gọi tham gia cuộc thi chứng minh ý tưởng lần thứ 3 (POC3) với chủ đề

“Phụ nữ và tương lai của nền kinh tế xanh”.

Thư trưởng Bộ KH&CN Trần Văn Tùng phát biểu tại lễ khởi động cuộc thi

Cuộc thi nhằm cung cấp hỗ trợ toàn diện cho các công ty khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trong lĩnh vực phát triển xanh và bền vững. Năm nay, đối tượng của cuộc thi là các nữ doanh nhân Việt Nam – nhóm mục tiêu tài năng nhưng chưa được khuyến khích mạnh mẽ. Thông qua cuộc thi, những doanh nghiệp khởi nghiệp (DNKN), doanh nghiệp nhỏ và vừa sẽ có cơ hội nhận được nguồn tài trợ và tiếp cận các dịch vụ hỗ trợ phát triển doanh nghiệp toàn diện từ VCIC.

Đặc biệt, các DNKN sẽ có cơ hội nhận được vốn tài trợ lên tới 75.000 USD cho một ý tưởng/dự án với tổng giá trị giải thưởng lên tới 1 triệu USD, tương đương 23 tỷ đồng. Bên cạnh đó, các ứng viên đạt giải còn được tư vấn, hỗ trợ phát triển doanh nghiệp; gọi vốn đầu tư ở tất cả các giai đoạn phát triển từ giai đoạn hình thành ý tưởng, ươm tạo, thương mại hóa tới giai đoạn phát triển thị trường, kêu gọi vốn đầu tư. Để tham gia cuộc thi, các ứng

viên được yêu cầu nộp bản đề xuất cho một sản phẩm dịch vụ hoặc mô hình kinh doanh đổi mới thuộc trong các lĩnh vực, như: năng lượng hiệu quả; nông nghiệp bền vững; công nghệ thông tin trong lĩnh vực BDKH; công nghệ năng lượng tái tạo; quản lý nước và lọc nước; các lĩnh vực, công nghệ khác liên quan tới BDKH.

Hồ sơ hướng dẫn và thông tin về Cuộc thi có tại:

<http://vietnamcic.org/news/tai-lieu-hoi-thao-keu-goi-de-xuat-tham-gia-poc3-100424.html>.

Đà Nẵng: Hơn 60 dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo giai đoạn 2017 - 2018

Tại Hội nghị sơ kết 2 năm thực hiện Đề án “Hỗ trợ hệ sinh thái khởi nghiệp đổi mới sáng tạo quốc gia đến năm 2025” và triển khai kế hoạch hoạt động năm 2019, Sở Khoa học và Công nghệ TP. Đà Nẵng cho biết, tổng kinh phí thực hiện Đề án giai đoạn 2017 - 2018 là 7.267.600.000 đồng. Trong giai đoạn 2017 - 2018, thành phố đã ươm tạo hơn 60 dự án khởi nghiệp đổi mới sáng tạo trên tổng số 50 dự án mà mục tiêu thành phố đề ra. Thành phố hỗ trợ doanh nghiệp khởi nghiệp, Start-ups kết nối với đối tác, nhà đầu tư,... thông qua các buổi làm việc với các đoàn nước ngoài.

Phong trào học sinh, sinh viên khởi nghiệp cũng được hình thành thông qua nhiều cuộc thi sáng tạo và thiết thực. Qua 02 năm, thành phố đã có 21 giải

pháp/công trình/mô hình đạt giải thưởng quốc gia dành cho học sinh/sinh viên. Ngoài các cuộc thi do thành phố tổ chức, nhiều trường đã tham gia các cuộc thi quốc gia, quốc tế và đạt giải thưởng cao. Trong cuộc thi “Go green in the city” trường Đại học Duy Tân đã dành được 1 trong 10 tấm vé và đại diện cho khu vực Châu Á Thái Bình Dương đến Atlanta dự vòng chung kết toàn cầu.

Quang cảnh hội nghị

Ngoài ra, thành phố đã xây dựng nhiều khu tập trung dịch vụ, hạ tầng hỗ trợ khởi nghiệp đổi mới sáng tạo. Hiện thành phố có 6 vườn ươm, 2 không gian sáng tạo, 10 không gian làm việc chung và sắp đến sẽ có thêm 1 không gian làm việc chung. Toàn thành phố đã có 09 câu lạc bộ, trung tâm khởi nghiệp tại các trường đại học, cao đẳng. Thành phố đã đầu tư nâng cấp Sàn giao dịch công nghệ và thiết bị Techmart online Đà Nẵng. Xây dựng được thư viện số về KH&CN với 9.300 tài liệu và 1.000 đầu sách thuộc nhiều lĩnh vực khác nhau đã được cập nhật. Các sự kiện của ngày hội khởi nghiệp cũng được chú trọng tổ chức với quy mô lớn và thành phần tham dự đa dạng.

GƯƠNG ĐIỂN HÌNH TIÊN TIẾN VỀ KHOA HỌC, CÔNG NGHỆ VÀ ĐỔI MỚI SÁNG

Các sáng kiến phục vụ thiết thực cho cộng đồng

Các tác giả được trao giải thưởng Sáng kiến vì cộng đồng

14 đề tài, giải pháp sáng kiến cộng đồng vừa được Sở KH&CN TP.HCM tôn vinh thuộc nhiều lĩnh vực khác nhau nhưng đều mang sứ mệnh phục vụ cộng đồng theo cách đơn giản, thiết thực nhưng hiệu quả. Tác giả của những sáng kiến cộng đồng khá đơn giản, không giới hạn thành phần từ học sinh trung học, sinh viên cho đến anh bảo vệ dân phố, thầy giáo. Những sáng kiến của cá nhân được tôn vinh, như: Sáng chế xe chữa cháy mini của anh Lý Nhơn Thành tại phường Nguyễn Thái Bình, quận 1, TP.HCM;

sáng kiến đổi mới phương pháp dạy để tiết học trở nên thú vị, học sinh không nhàm chán của thầy Lê Thiên Phúc (Trường THPT Phú Nhuận, TP.HCM); nghiên cứu và chế tạo thành công máy bóc vỏ trứng tự động, có công suất 3.000 vỏ trứng/giờ của sinh viên Trương Công Hoàng, Trường ĐH công nghiệp 4 - TP.HCM; ô tô điện sử dụng tấm pin mặt trời, có thể hoạt động thời gian dài không cần sạc do nhóm sinh viên Trường ĐH sư phạm kỹ thuật TP.HCM thiết kế...

NGHIÊN CỨU, NHẬN ĐỊNH

AI và robot có thể tạo ra nhiều việc làm hơn là làm mất việc

Tự động hóa không có gì mới - máy móc đã và đang dần dần thay thế người công nhân từ Cách mạng Công nghiệp. Điều này xảy ra đầu tiên trong nông nghiệp và các nghề thủ công như dệt tay, sau đó là sản xuất hàng loạt và, trong những thập kỷ gần đây, trong nhiều nhiệm vụ văn thư.

Khi thu nhập thêm được tạo ra bởi những tiến bộ công nghệ này đã được tái sử

Nhiều năm qua, Sở KH&CN là đơn vị luôn kiên trì, khuyến khích và muốn tôn vinh những cá nhân, tổ chức có sáng kiến đổi mới sáng tạo ngay trong các công việc, hoạt động hàng ngày. Vì thế, tôn chỉ của cuộc thi là tìm kiếm và tôn vinh những sáng kiến đến từ cộng đồng, hướng tới cộng đồng và phục vụ cộng đồng. Đây là năm thứ ba liên tiếp, Sở KH&CN TP.HCM tổ chức giải thưởng Sáng kiến cộng đồng.

dụng vào nền kinh tế, thì nhu cầu mới về lao động của con người đã được tạo ra và nói chung vẫn còn rất nhiều việc con người phải làm.

Nhưng một thế hệ máy móc thông minh mới, được thúc đẩy bởi những tiến bộ nhanh chóng về trí tuệ nhân tạo (AI) và robot, có khả năng thay thế một tỷ lệ lớn các công việc hiện tại của con người. Mặc dù một số công việc mới sẽ được tạo ra như trong quá khứ, nhưng mỗi quan tâm lo ngại

với nhiều người là có thể khi chi phí của máy móc thông minh giảm theo thời gian và năng lực của chúng tăng lên thì nhiều việc làm sẽ bị mất đi.

Nhiều nghiên cứu trước đây cho thấy rằng có tới 30% công việc hiện tại trong các nước OECD có thể có nguy cơ tự động hóa vào giữa những năm 2030. Nhưng đây không phải là toàn bộ sự thật, trong nghiên cứu gần đây của Diễn đàn kinh tế thế giới (WEF) về Vương quốc Anh và về Trung Quốc được công bố tại cuộc họp WEF (tháng 9 năm 2018 tại Thiên Tân, Trung Quốc) cho thấy: Thứ nhất, một công việc có tiềm năng kỹ thuật được tự động hóa không có nghĩa là điều này chắc chắn sẽ xảy ra. Có một loạt các yếu tố kinh tế, chính trị, quy định và tổ chức có thể ngăn chặn hoặc ít nhất là trì hoãn đáng kể tự động hóa. Dựa trên phân tích rủi ro xác suất, chỉ khoảng 20% công việc hiện tại của Vương quốc Anh thực sự có thể bị thay thế bởi AI và các công nghệ liên quan đến năm 2037, tỷ lệ này khoảng 26% ở Trung Quốc do tiềm năng tự động hóa cao hơn đặc biệt là trong sản xuất và nông nghiệp. Các nhà nghiên cứu của Diễn đàn kinh tế thế giới (WEF) gọi nó là hiệu ứng dịch chuyển.

Thứ hai, và quan trọng hơn, AI và các công nghệ liên quan cũng sẽ thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và do đó tạo ra nhiều cơ hội việc làm bổ sung, giống như các làn sóng đổi mới công nghệ khác trong quá khứ đã thực hiện, từ động cơ hơi nước đến máy tính. Đặc biệt, các hệ thống AI và robot sẽ giúp tăng năng suất, giảm chi

phí và cải thiện chất lượng và phạm vi sản phẩm mà các công ty có thể sản xuất.

Kết quả là các công ty thành công sẽ gia tăng được lợi nhuận, phần lớn trong số đó sẽ được tái đầu tư vào các công ty đó hoặc trong các doanh nghiệp khác bởi các cổ đông nhận cổ tức. Để duy trì tính cạnh tranh, các công ty cuối cùng sẽ phải chuyển hầu hết các lợi ích này cho người tiêu dùng dưới dạng giá thấp hơn (điều chỉnh chất lượng), sẽ có tác dụng làm tăng mức thu nhập thực tế. Điều này có nghĩa là các hộ gia đình có thể mua nhiều hơn bằng tiền của họ và do đó, các công ty sẽ cần phải thuê thêm nhân công để đáp ứng nhu cầu tăng thêm. Các nhà nghiên cứu gọi đây là hiệu ứng thu nhập, bù đắp cho hiệu ứng dịch chuyển trong công việc.

Đối với Vương quốc Anh, tác động ròng ước tính đối với việc làm là không đổi, với khoảng 7 triệu việc làm (20%) dự kiến sẽ được thay thế, nhưng cũng sẽ có số lượng việc làm như thế (7 triệu việc làm việc mới) được tạo ra. Phân tích chi tiết hơn cho thấy mức tăng việc làm đáng kể trong các lĩnh vực như chăm sóc sức khỏe, nơi nhu cầu sẽ tăng do dân số già nhưng ở đó cũng có giới hạn về phạm vi tự động hóa do nhu cầu giao tiếp của con người. Sự thay thế công việc đáng kể trong các lĩnh vực như sản xuất và việc làm liên quan đến các phương tiện không người lái, vận tải và hậu cần.

Đối với Trung Quốc, có một tác động ròng tiêu cực ước tính đối với việc làm nông nghiệp, xây dựng và dịch vụ.

Đối với cả Vương quốc Anh và Trung Quốc, chăm sóc sức khỏe sẽ là một lĩnh vực có tiềm năng đáng kể để tạo việc làm mới, vì dân số Trung Quốc cũng đang già đi nhanh chóng.

Một kết quả có vẻ đáng ngạc nhiên là tác động đối với việc làm trong lĩnh vực công nghiệp của Trung Quốc được ước tính là không đổi. Điều này phản ánh thực tế rằng mặc dù sẽ có phạm vi đáng kể để

tự động hóa hơn nữa trong sản xuất của Trung Quốc khi tiền lương tăng, nghiên cứu cũng ước tính rằng Trung Quốc sẽ dẫn đầu trong việc sản xuất các sản phẩm được tăng cường AI (robot, xe không người lái, máy bay không người lái, v.v.) trong cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư này.

Nguồn: WEF

CHỊU TRÁCH NHIỆM XUẤT BẢN

**Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ quốc gia; Văn Phòng Bộ;
Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển Truyền thông Khoa học và Công nghệ**

CHỈ ĐẠO THỰC HIỆN

Trần Đắc Hiến, Nguyễn Thị Ngọc Diệp, Trần Quang Tuấn.

BAN BIÊN TẬP

Trưởng Ban: Trần Thị Thu Hà

Phó Trưởng Ban: Phùng Anh Tiến, Nguyễn Hoàng Giang

Thành viên: Nguyễn Mạnh Quân, Nguyễn Lê Hằng, Phạm Thu Thảo, Nguyễn Hạnh.

Mọi thông tin liên quan, xin vui lòng liên hệ:

**Bà Trần Thị Thu Hà, Phó Cục trưởng Cục Thông tin KH&CN quốc gia
24 Lý Thường Kiệt, Hà Nội. Email: tranthithuha@vista.gov.vn**